if available
THE FIRST INTERNATIONAL CONGRESS ON HEALTH SERVICES TRANSFORMATION
اولین کنگره بین المللی تحول خدمات سلامت
۲۸ و ۲۷ مهر ماه
Code:1193

مروری بر تاثیر فناوری های دیجیتال سلامت بر تغییر رفتار و خودمراقبتی در بیماران مبتلا به بیماری های مزمن

۱-مهسا ناصرپور ۲-مریم اله دادیان
(۱) دانشجوی کارشناسی پرستاری،دانشگاه آزاد اسلامی،واحد فلاورجان،اصفهان،ایران
(۲) نویسنده مسئول،استادیار،دانشگاه آزاد اسلامی،واحد فلاورجان،اصفهان،ایران

مقدمه

افزایش شیوع جهانی بیماری‌های مزمن (CDs)، باری بی‌سابقه بر سیستم‌های مراقبت‌های بهداشتی مدرن وارد کرده است که تغییر رویکرد از مدیریت واکنشی(Reactive)به مدیریت پیشگیرانه (Proactive)را ضروری می‌سازد. مداخلات سلامت دیجیتال، به‌ویژه فناوری‌های پوشیدنی و اپلیکیشن‌های سلامت موبایل (mHealth)، به عنوان ابزارهای محوری در تسهیل پایش مداوم فیزیولوژیک و ترویج خودمدیریتی بیمار ظهور کرده‌اند. این فناوری‌ها با ارائه داده‌های عملیاتی و بی‌درنگ (Real-time)، هدف خود را بهبود پایبندی به درمان و تشویق تغییرات سبک زندگی با هدف ارتقای پیامدهای بالینی و کیفیت زندگی قرار داده‌اند.

روش ها

این مرور نظام مند براساس یک جستجوی ساختار یافته در پایگاه هایی از جمله PubMed و Google Scholar و... برای مقالات منتشر شده بین ۲۰۲۲ تا ۲۰۲۶ انجام شد. ابتدا ۱۳ رکود شناسایی شدند که از طریق بررسی عنوان و چکیده غربالگری شدند. پس از حذف موارد تکراری و اعمال معیار های ورود و خروج، ۶ مطالعه برای تحلیل نهایی کیفی و کمی انتخاب شدند.

یافته ها

مرور نظام‌مند مطالعات منتشر شده بین سال‌های ۲۰۱۶ تا ۲۰۲۳ نشان می‌دهد که ابزارهای سلامت دیجیتال تأثیر قابل‌توجهی بر مدیریت بیماری‌های مزمن دارند. فناوری‌های پوشیدنی اثرات مثبت یا خنثی بر پیامدهای بالینی نشان دادند و با فراهم کردن امکان پایش بی‌درنگ فیزیولوژیک (مانند ضربان قلب، فعالیت بدنی و کیفیت خواب)، پیش‌بینی زودهنگام ریسک‌ها را از طریق مداخلات (mHealth)پیشگیرانه شخصی‌سازی‌شده ممکن ساختند، بدون اینکه هیچ اثر جانبی گزارش شود. اپلیکیشن‌های سلامت موبایل اثربخشی قابل‌توجهی در ارتقای تغییرات رفتاری، مانند ترک سیگار و افزایش فعالیت بدنی، از طریق بازخوردهای شخصی‌سازی‌شده و هدف‌گذاری نشان دادند؛ هرچند چالش‌هایی نظیر رها کردن اپلیکیشن و حریم خصوصی داده‌ها همچنان پابرجا هستند. پلتفرم‌های مدیریت دیجیتال حمایت‌های روانی-اجتماعی و شناختی قابل‌توجهی فراهم کردند، هرچند در نظارت فیزیولوژیک محدودیت‌هایی وجود داشت. علاوه بر این، تله‌مدیسین در مدیریت بیماری‌هایی نظیر دیابت مؤثر عمل کرد و باعث بهبود شاخص‌های بالینی شد. در مجموع، اثربخشی این ابزارها به همسویی طراحی دیجیتال با نیازهای واقعی بیماران و زیرساخت‌های نظام سلامت بستگی دارد.

نتیجه گیری

این مرور نظام‌مند نشان می‌دهد که ادغام فناوری‌های دیجیتال، پارادایم (الگوی) مدیریت بیماری‌های مزمن را از رویکرد درمانیِ واکنشی به سمت مراقبت‌های پیشگیرانه و شخصی‌سازی‌شده تغییر می‌دهد. اگرچه فناوری‌های پوشیدنی و اپلیکیشن‌های mHealt به‌طور قابل‌توجهی نظارت بی‌درنگ و مدیریت رفتاریِ خود-مراقبتی را ارتقا می‌دهند، اما پتانسیل کامل آن‌ها به دلیل چالش‌هایی در زمینه امنیت داده‌ها و نرخ رها کردن برنامه توسط کاربران، محدود شده است. تلاش‌های آتی باید بر طراحی کاربرمحور و ادغام بی‌وقفه داده‌های دیجیتال در جریان‌های کاری بالینی سنتی تمرکز کنند تا مدیریت پایدار و مؤثر بیماری‌های مزمن تضمین شود.

رفرنس ها

1. Mattison G, Canfell O, Forrester D, Dobbins C, Smith D, Töyräs J, Sullivan C. The Influence of Wearables on Health Care Outcomes in Chronic Disease: Systematic Review. (2022).

2. Clement S. Wearable tech for sustainability: how real-time health data is redefining preventive healthcare marketing. (2025).